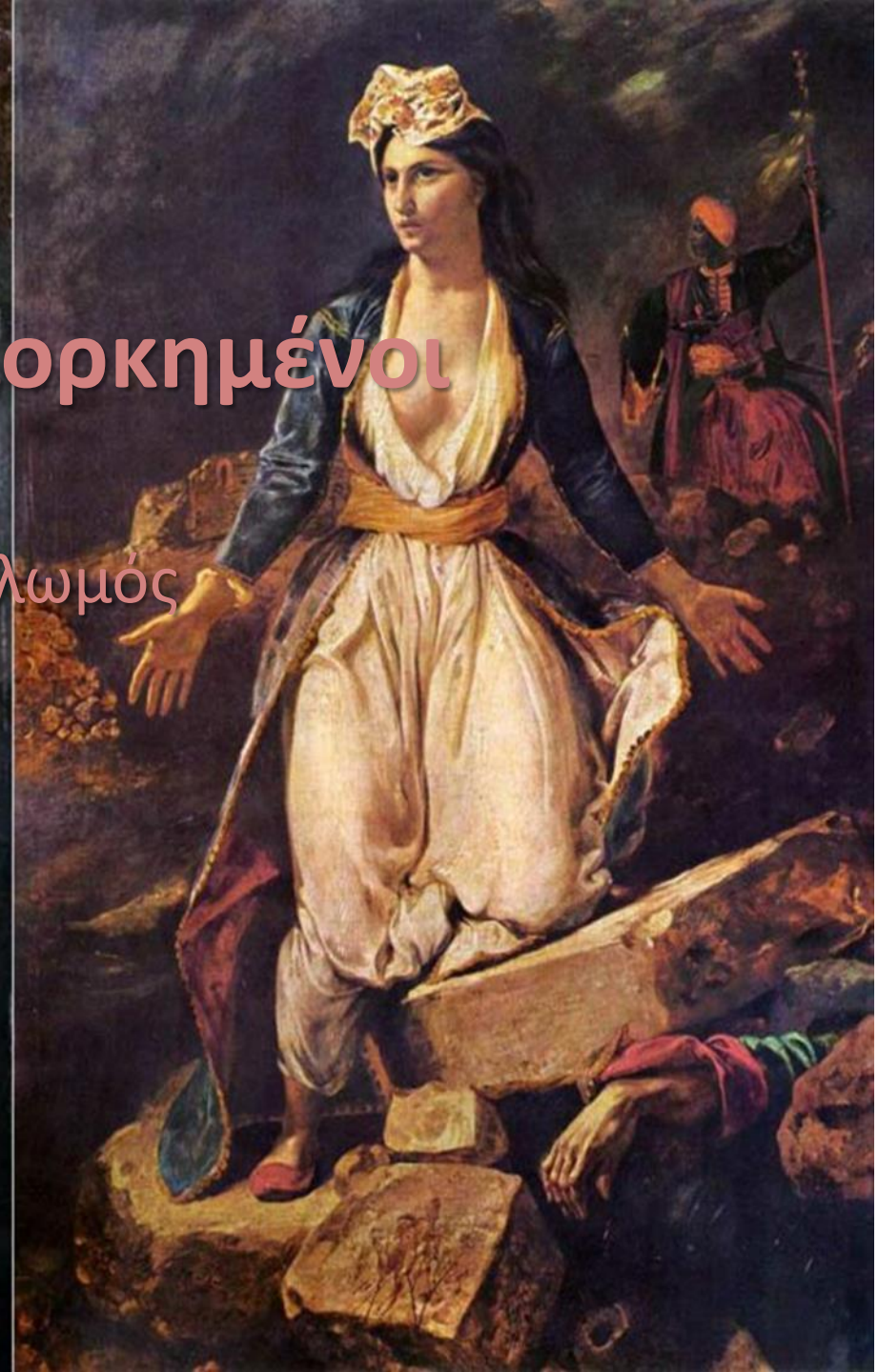

Ελεύθεροι πολιορκημένοι

Διονύσιος Σολωμός

«**Η Έξοδος του Μεσολογγίου**»,
Θεόδωρος Βρυζάκης, 1853.

Ο συγκεκριμένος πίνακας αποτελείται από τρία στρώματα. Το ανώτερο τμήμα του αναπαριστά την **Θεϊκή διάσταση**. Στο κεντρικό τμήμα του, απεικονίζεται το κεντρικό θέμα του πίνακα, που αφορά την **Έξοδο**, ενώ το κάτω μέρος συμβολίζει το **επίγειο στοιχείο**.

Τον πίνακα αυτόν, ο Βρυζάκης τον αντέγραψε τουλάχιστον δύο φορές μετά από ισάριθμες καταστροφές του στην μεγάλη πυρκαγιά του Μεσολογγίου το 1929. Ο πρωτότυπος πίνακας διασώζεται σήμερα στην **Εθνική Πινακοθήκη**, ενώ αντίγραφό του βρίσκεται στη **Δημοτική Πινακοθήκη Μεσολογγίου**.

**«Η Θυσία
του Καψάλη»,
Θεόδωρος Βρυζάκης**

Η αναπαράσταση
της **ανατίναξης**
της **αποθήκης**
των **πυρομαχικών**
από τον πρόκριτο
Χρήστο Καψάλη.

Το έργο βρίσκεται
στο **Παράρτημα**
της **Εθνικής**
Πινακοθήκης,
στο **Ναύπλιο.**

**«Η Ελλάδα
πάνω στα ερείπια
του Μεσολογγίου»,
Ευγένιος Ντελακρουά, 1826.**

Ένα έργο εμπνευσμένο από την Έξοδο του Μεσολογγίου με κεντρική μορφή την ηρωική Ελλάδα.

Το έργο βρίσκεται σήμερα στο **Musée des Beaux-Arts de Bordeaux**, ενώ αντίγραφό του εκτίθεται στη **Δημοτική Πινακοθήκη Μεσολογγίου**.

«Η αυτοθυσία της μάνας»,
Εμίλ ντε Λανσάκ, 1827.

Στον συγκεκριμένο πίνακα έχει επιλεγεί ως θέμα η τραγική και **μεγαλειώδης αυτοθυσία μιας Μεσολογγίτισσας**, η οποία κατά τη διάρκεια της πολιορκίας του Μεσολογγίου, αφού έχει σκοτώσει το παιδί της που κρατά στην αγκαλιά της, αποφασίζει να σκοτωθεί και η ίδια για να μην πέσουν στα χέρια των εχθρών.

Το έργο εκτίθεται στην **Δημοτική Πινακοθήκη του Μεσολογγίου**.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ – ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΟΙ

Σχεδιάσμα Β'

1

Άκρα του τάφου σιωπή στον κάμπο βασιλεύει·
Λαλεί πουλί, παίρνει σπυρί, κι η μάνα το ζηλεύει.
Τα μάτια η πείνα εμαύρισε· στα μάτια η μάνα μνέει·
Στέκει ο Σουλιώτης ο καλός παράμερα και κλαίει:
«Έρμο τουφέκι σκοτεινό, τι σ' έχω 'γω στο χέρι;
Οπού συ μου 'γινες βαρύ κι ο Αγαρηνός το ξέρει».

μνέω: ορκίζομαι (αρχ. όμνυμι-ομνύω).

έρμο: έρημο

Αγαρηνός: συνεκδ. αντί Αγαρηνοί (παρωχημένο) Άραβας μουσουλμάνος, Τούρκος.

Ο Απρίλης με τον Έρωτα χορεύουν και γελούνε,
Κι όσ' άνθια βγαίνουν και καρποί τόσ' άρματα σε κλειούνε.

Λευκό βουνάκι πρόβατα κινούμενο βελάζει,
Και μες στη θάλασσα βαθιά ξαναπετιέται πάλι,
Κι ολόλευκο εσύσμιξε με τ' ουρανού τα κάλλη.
Και μες στις λίμνης τα νερά, οπ' έφθασε μ' ασπούδα,
Έπαιξε με τον ίσκιο της γαλάζια πεταλούδα,
Που ευώδιασε τον ύπνο της μέσα στον άγριο κρίνο·
Το σκουληκάκι βρίσκεται σ' ώρα γλυκιά κι εκείνο.
Μάγεμα η φύσις κι όνειρο στην ομορφιά και χάρη,
Η μαύρη πέτρα ολόχρυση και το ξερό χορτάρι·
Με χίλιες βρύσες χύνεται, με χίλιες γλώσσες κραίνει·
Όποιος πεθάνει σήμερα χίλιες φορές πεθαίνει.

ασπούδα: (ζακ. ιδίωμ.) βιασύνη.

Οι πολιορκημένοι έρχονται αντιμέτωποι με δύο βασικές προκλήσεις:

α) Πείνα και αρρώστιες.

β) Ομορφιά της φύσης την άνοιξη.

Φύλλο εργασίας

1. Γιατί η μάνα ζηλεύει το πουλί; (1^ο απόσπασμα).
2. Ο Σουλιώτης κουβεντιάζει με το τουφέκι του. Τι θέλουν να πουν τα λόγια του; (1^ο απόσπασμα).
3. Γιατί νομίζετε ότι συνδέει ο ποιητής τον έρωτα με το μήνα Απρίλιο; (2^ο απόσπασμα).
4. Ποιες δυσκολίες έχουν να αντιμετωπίσουν οι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι;
5. Ακούμε όλοι μαζί αποσπάσματα από το μελοποιημένο ποίημα σε ερμηνεία Νίκου Ξυλούρη.
6. Να επιλέξετε ποιητικές φράσεις και να τις αναφέρετε πώς κατά την κρίση σας συνδέονται με την πολιορκία του Μεσολογγίου.

Ηλεκτρονικές Πηγές

- Βικιλεξικό, Το ελεύθερο λεξικό (2020) Διαθέσιμο στο:
https://el.wiktionary.org/wiki/%CE%91%CE%B3%CE%B1%CF%81%CE%B7%CE%BD%CF%8C%CF%82#cite_note-1
- Βικιπαίδεια, Η ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια (2021) Διαθέσιμο στο:
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BB%CE%B5%CF%8D%CE%B8%CE%B5%CF%81%CE%BF%CE%B9_%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CF%81%CE%BA%CE%B7%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CE%BF%CE%B9#cite_note-4
- Made in Greece.news, Η αβάσταχτη ομορφιά στο ομιχλώδες τοπίο της λιμνοθάλασσας του Μεσολογγίου (2020) Διαθέσιμο στο:
<https://www.madeingreece.news/nea/photos/%CE%B7-%CE%B1%CE%B2%CE%AC%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%87%CF%84%CE%B7-%CE%BF%CE%BC%CE%BF%CF%81%CF%86%CE%B9%CE%AC-%CF%83%CF%84%CE%BF-%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CF%87%CE%BB%CF%8E%CE%B4%CE%B5%CF%82-%CF%84%CE%BF%CF%80>

Ηλεκτρονικές Πηγές

- Οι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι. HD Ολόκληρο. Νίκος Ξυλούρης. (2013) Διαθέσιμο στο: <https://youtu.be/hX4-CNAJT2k?t=2883>
- Sch.gr. Βασίλης Συμεωνίδης. Διονύσιος Σολωμός, Ελεύθεροι Πολιορκημένοι (2015) Διαθέσιμο στο: http://users.sch.gr/symfo/sholio/kimena/solomos_eleftheri_polio_rkimeni.htm
- Portal for the greek language. Basic Lexicon of Ancient Greek. (2006 – 08) Διαθέσιμο στο: https://www.greek-language.gr/greekLang/ancient_greek/tools/lexicon/lemma.html?id=176